

Euroopas mõjukad naised kogunesid Toompeal

27. märtsil tulid Toompeale kokku tegusad naised. Aset leidis rahvusvaheline konverents „Naised, kelle sõna maksab Euroopas”, mille korraldas Eesti Reformierakonna naisetühendus NaiRe ja Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei (ELDR). Konverentsi juhatas Riigikogu aseesimees, ELDRi asepresident Kristiina Ojuland.

Konverentsil arutati naiste võimaluste ja rolli üle 21. sajandi poliitikas, lähtudes liberaalsest maailmavaatest. Koverentsil võtsid sõna Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei president, Euroopa Parlamendi liige Annemie Neyts-Uyttebroeck, Slovakkia liberaalse partei „Vaba Foorum” asepresident Ludmila Farkasovska, NaiRe esinaine Margot Fjuk, Kuressaare linnapea Urve Tiidus ja Reformierakonna fraktsiooni nõunik Katja Ljubobrats. Meespoliitika vaatenurga avas Riigikogu majanduskomisjoni esimees Urmas Klaas.

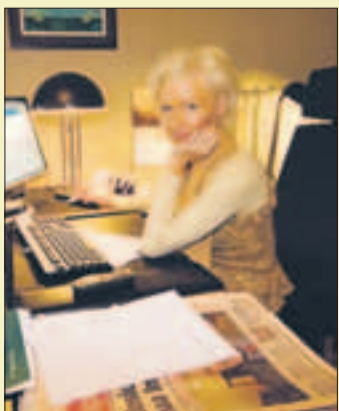
Ojulandi oodatakse Euroopa Parlamendis

Annemie, kes on varemgi korduvalt Eestit külastanud, tänas Kristiina Ojulandi hea vastuvõtu eest ning leidis, et Eesti on selle aja jooksul meelelt palju arenenud. Neyts-Uyttebroeck lisas, et soovib kindlasti Kristiinat Euroopa Parlamendi koosseisus näha.

„Vaba Foorumi” asepresident Ludmila Farkasovska rääkis liberaalse partei kiirest edust Slovakkias. Liberaalse partei „Vaba Foorum” asutaja ja liberaalide presidendikandidaat on samuti naissoo esindaja – Zuzana Martinakova – järjekordne tõestus sellest, et naiste osakaal Euroopa poliitikas on kasvanud.

Paneelarutlus räägiti peamiselt meeste ja naiste osakaalust poliitikas ning arutati selle üle, kuidas saaks poliitikasse kaasata rohkem naisi. „Naised ise peaksid valima naiste poolt,” oli mõte, mis kõlama jäi. „Liberaalne maailmavaade, tublid ja töökad inimesed, sõltumata nahavärvist, rahvusest või soost – see on see, mis aitab meid välja tuua ka majanduslikult keerulisest ajast,” ütles Kristiina Ojuland kokkuvõtvalt tädedes, et naiste roll Euroopa liberaalsetes parteides on aastate jooksul oluliselt suurenenud.

Kärt Luik/Kristiina Esop

Kristiina Ojuland on Eesti kogenumaid euroliidu asjatundjaid.

Kommentaari

Haldusreformist hirmudeta

Uudis

Palivere soovib saada suusakeskuseks

Kohalik elu

Kuressaare maine sünnib koostöös

Nõuanne

Mida teha, kui oled jäänud töötuks

Europarlamenti kandideerija mõõdupuuks olgu pädevus

Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas kinnitab intervjuus Teatajale, et nii Eestist Euroopa Parlamenti kandideerijatel kui ka nende valijatel ja toetajatel peab olema selge ettekujutus, milleks ja mida minnakse sinna tegema.

Missugune peaks olema Eestist valitud europarlamendi liikmete ettevalmistus? Teadmised? Võimekus? Pädevus?

Selleks, et Euroopa Liidu poliitikat kujundada, peab eelkõige olema Euroopa-meelne, Euroopa-usku. Peab olema veendunud Euroopa Liidu kui ajaloos enneolematu riikidevahelise vabatahtliku koostööettevõtte väärtustes. Väärtustes, mis seisnevad eelkõige Euroopa ajaloos seninähtamatus rahu ja vabaduste tagamises Euroopa rahvastele ja ka väljaspool Euroopa piire. Reformierakonnal pole kunagi olnud probleeme Euroopa idee toetamisega, meie erakond on alati olnud üks kõige Euroopa-meelsemaid Eesti erakondi. Oleme üksmeelselt toetanud

Oleme üksmeelselt toetanud tugevat Euroopa Liitu, tema laienemist, Eesti ühiskonna ja majanduse võimalikult aktiivset ning süvendatud lõimumist Euroopaga.

tugevat Euroopa Liitu, tema laienemist, Eesti ühiskonna ja majanduse võimalikult aktiivset ning süvendatud lõimumist Euroopaga. Usust üksi jääb muidugi väheks. Vaja on ka teadmisi, et aru saada, mida Euroopa rahvaste koostöö tegelikult tähendab, kuidas seda kujundatakse, millised on vastuolud ja probleemid. Europarlamendi saadik peab suutma kaasa rääkida. Tal peab olema pädevust, asjatundmist, et osaleda suurte küsimuste arutelul.

Eestis pööratakse suurt tähelepanu euroliidu ja Venemaa suhetele. Kas neid arutab ka Euroopa Parlament?

Euroopa Liidu ja Venemaa suhted on kahtlemata väga oluline teema ja meil pole põhjust hābeneda ega varjata oma teadmisi selles vallas. Aga see pole liht-

Siim Kallase hinnangul vajab Eesti europarlamendi poliitikut, kes seal tööd teha suudavad.

salt sugugi mitte ainuke asi, millest Euroopa tulevik sõltub. See pole ka kaugeltki mitte see teema, mis täidab Europarlamendi komiteede ja plenaaristungite aja. Eestist valitud parlamendisadik ei saa üles ärgata ainult siis, kui kuulab sõna „Venemaa”.

Lõpetava Euroopa Parlamendi koosseisu ees tõstatatud ootamatu teravusega energietika ja majandusküsimused. Kas on võimalik prognoosida, mis ootab juunis valitavaid saadikuid?

Tänane peateema on muidugi majanduspoliitika. Lähematel aastatel on kaalul Euroopa Liidu suurima majanduspoliitilise saavutuse – Euroopa siseturu, Euroopa vaba turu saatus. Kas suudetakse kaitsta inimeste, kaupade, teenuste ja kapitali vaba liikumist liikmesriikide õela ja omakaasupüüdliku proteksionismi eest – see sõltub sellest, kui tugev on Euroopa Liit, tema asutused, tema parlament

ja täitevasutus, Euroopa Komisjon. Euroopa poliitika on ka tema välispoliitika. Milline on Euroopa Liidu seisukoht maailmakaubanduse asjus? Lāhis-Ida problemaatika? Arenguabi programmid? Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide suhted? Need ei saa olema lihtsad küsimused. Inimestele, kes on aastaid välispoliitikaga tegelnud, pole need teemad vō-

Pole tarvis juhuslikke tegelasi, kes mitte midagi Euroopast ei taipa, ja keda Euroopa üleüldse ei huvita.

rad. Eestis rāāgitakse palju Euroopa ühtse energiapoliitika vajadusest. Täna pole Euroopa Liidule aga energia- ja majanduse korraldamises antud väiksematki õigust midagi otsustada. Kas tulevikus tuleb muutus? Mida arva-

vad nendest küsimustest inimesed, kes europarlamendi kandideerivad?

Mida arvata väidetest, et Eesti kuuest saadikust ei sõltu Euroopa Parlamendis suurt midagi?

Europarlamendi liikmetest sõltub päris palju. Nii nagu rahvusparlamentide puhul, on oluline, et seadusandjate hulka valitakse asjalikud ja asjatundlikud inimesed. Pole tarvis juhuslikke tegelasi, kes mitte midagi Euroopast ei taipa, ja keda Euroopa üleüldse ei huvita. Pole tarvis igasuguseid naljamehi ega kārarsejaid. Europarlamendi saadik peab olema veendunud Euroopa ideaalides, peab, toetudes meie oma ajaloo tundmisele, uskuma Euroopa rahvaste ühendusse ja olema Euroopa-meelne. Siis suudab ta teha rasket tööd Euroopa ettevõtmise kavandamisel ja ka puuduste kõrvaldamisel.

Küsitles Peep Lillemägi

Kommentaari

Haldusreformist hirmutamiset

Kivipalluri visadusega söödetakse meile haldusreformi sildi all erinevaid variante Eestimaa kaardi sunni- viisiliseks muutmiseks. Viimane „rajoonideks ja külanõukogudeks“ tegemise plaan läbi tänapäevast kõlavate sõnade: vald, linn, osavald, teenus, kvaliteet, efektiivsus, demokraatia on jäänud ilma nii poliitikutest kui ka teadlaste ja omavalitsusesinduste toetusest.

Meil on vaja taastada usk halduslike muudatuste võimalikkusesse. Reformil peab olema eesmärk, tegevuste kava, kindel algus ja lõpp, vastutajad, tegijad, kontroll ja eelarve. Koostööta ei ole ükski muutus võimalik.

Eestis peab säilima ühetasandiline omavalitsussüsteem. Omavalitsusi on vaja tugevdada ning lahendada regionaalse (maakondliku) tasandi probleeme. Omavalitsuste tugevdamine võiks toimuda järgmiselt.

Omapära suurema arvestamisega kohaliku omavalitsuse korralduse ja teiste seadustes. Piltlikult öeldes ei pea Ruhnus olema volikogu ega 7 liikmelist vallavalitsust. Piisaks, kui elanikud koguneksid kaks korda aastas, kinnitaks eelarve ja selle täitmise aruande. Üks asjalik toimetaja saaks seal kindlasti hakkama kogukonda rahuldava täidesaatva võimu rolliga.

Vabatahtliku liitumise suurema stimuleerimisega. Keskuse ja selle loomuliku tagamaa põhjal tekkiva uue omavalitsusüksuse arengukava elluviimise kaudu. Liitumiste takistuseks ei tohiks saada maakondlikud piirid. Riik peab välja ütlemise selge ja piisava vabatahtliku liitumise perioodi. Selle lõppemisel tuleb haldusterritoriaalne reformi läbi viia riigi initsiatiivil ja siis juba tema poolt väljaõeldud põhimõtetele. Kuid ka sellisel juhul peaks kirvega raiumisele eelistama läbirääkimisi.

Omavalitsuste täidetavate ülesannete ja nende rahastamise põhimõtete läbivaatamisega. Omavalitsustel peab olema kindel, majanduse arenguga arvestav tulubaas, vähenema peaks sihtotstarbeliste eraldiste osakaal ja suurenenema iseotsustusõigus.

Omavalitsuste osutatavate teenuste mahu, kvaliteedi näitajate ja nende täitmise mõõdupuude väljatöötamisega.

Ühistegevuse soodustamisega ja selleks vajaliku seadusandliku baasi kindlustamisega. Seadustega võiks omavalitsustele anda ühiselt täidetavaid ülesandeid. Siinkohal võiks näiteks tuua jäätmeäitluse ja gümnasiumihariduse andmise.

Omavalitsuste tegeliku ja suurema kaasamisega võrdväärse partnerina riigi elu küsimuste lahendamisse.

Kohalike valimiste aastal soovitatakse kohalikel poliitikutel ja valijatel tõsiselt arutada edasiminek variantide üle. Kas teekond jätkub üksi või koos naabritega? Kas naabritega koos minek tähendab koostööd või liitumist? Läbi arutelude leiata ka kõige õigemad inimesed oma elu korraldama.

Peep Aru

Turismilinna maine on koostöö küsimus

Neli Euroopa riiki – Itaalia, Hispaania, Suurbritannia ja Prantsusmaa – meelitavad endale kolm neljandikku Euroopa turistidest. On lausa imetlusväärne, et külalisi jätkub veel ka Saaremaale ja Kuressaarde!

„Midaagi juhulikku sünnib maailmas siiski harva. Kuressaare linn on viinud Euroopa turismikaardile ettevõtjad, kes on rajanud hotelle ja spaasid, söögikohti ja turismi-atraktsioone,“ räägib Kuressaare linnapea Urve Tiidus. Need inimesed loovad Kuressaarele mõnusa puhkuselinna mainet ja tagavad linnale pea iga viienda maksukrooni.

Turismi edendamiseks on tehtud palju

„Nii mõnigi kord on mult küsitud, et mida kohalik omavalitsus on teinud turismimajanduse edendamiseks. Esialgu võtab küsimus suu lahti, sest tehtud on palju!“ Erinevalt teistest ettevõtlusvaldkondadest saab turismimajandus kaudset rahalist tuge väga suures mahus. Turismimajandust

Kuressaare linna on viinud Euroopa turismikaardile ettevõtjad, kes on rajanud hotelle ja spaasid, söögikohti ja turismi-atraktsioone.

edendavad eelkõige linna elukeskkonda parandavad projektid. „Kui rahval on linnas mõnus elada, siis on ka turistil tore tulla,“ leiab Tiidus, tuues ridamisi näiteid.

Aastate eest puhastati Kuressaare lahe vesi ujumiskõlblikuks, kor-

Kuressaare linnapea Urve Tiidus.

rastati mereäär, rajati jahisadam, kuhu arenes kaunis puhkeala ja hotellide piirkond. Mereäärre korrastamine jätkub supelrannas. „Ühisprojekt lätlastega toob raha vetelpäästehoonet, riietuskabiinide, rannaatraktsioonide ehituseks. Rahastusotsus on tehtud, ehitus algab juba järgmisel aastal. Ettevalmistused käivad ka jahisadama faarvaatri süvendamiseks,“ räägib Urve lähituleviku plaanidest.

Linn toetab

Linn on valmis ehitatud ühe toreda tervisepargi, teine on pooleli, korras- tatud on lossi vallikraave, aidatakse kaasa kirikute ja orelirenoveerimise-

le. „Turismi-atraktsioonidest kõnel- des ei saa mööda minna puhkeala arendusest golfikeskuses, kus linn oli eestvedaja. Linn majandab turismiinfokeskust, mille töötajad on peamised müügimehed turismimes- sidel,“ lisab Tiidus.

Kindlasti avaldab turismile suurt mõju kultuuriprojektidele antav omavalitsuse kaasrahastus. „Merepäevad, Saaremaa Ooperipäevad, Kammermuusika päevad,“ loetleb Urve üritusi, mida linn toetab. „Kohale tuleb sadu muusika ja suvise Saaremaa sõpru, kes siin õõbides ja einestades edendavad kohalikku turismi.“

Kärt Luik

Poliitikast bowlinguni

22-aastane Läänemaalt Ridala vallast pärit Reimo Nebokat on poliitikaga seotud juba kuus aastat.

14-aastaselt astus noormees Haapsalu Noorte Reformiklubisse.

Mõne aasta pärast sai Reimost klubi juht. „Klubijuhi rollis olin vaid aasta, põhjusega, sest ambitsioonid kasvavad,“ räägib Nebokat, kes 18-aastaselt Noortekogu esimeheks valiti. Samal aastal valiti Reimo ka Ridala vallavolikokku. „Volikogus olen tänaseni ning täidan tähtsat revisjonikomisjoni esimehe positsiooni,“ ütleb Reimo. „Nüüd olen ka Noortekogu eestseisuse esimehe rollis, minu eesmärgiks on aidata vähemalt 30 noort üle Eesti volikokku.“

Reimo on jõudnud töötada ka sotsiaalministri nõunikuna. Nüüd töötab Reimo erakonna peakontoris nõustades maakonna arendusjuhte ja piirkondi, et võtta 2009. aasta valimised. „Ridala valda võiks lähiaastatel arendada kolmes suunas: ettevõtlus, kolmas sektor ja lastega pered,“ ütleb Reimo kodukandist rääkides.

„Ettevõtluses saab kindlasti palju ära teha, aidates kaasa töökohtade loomisele – infopäevad, tööstuspargi väljaehitus Kilti militaarjätmete piirkonnas, väikesadamate arendus jne. Kolmandas sektoris tuleb aidata kaasa sellele, et mittetulundusühingud saaksid maksimaalselt kasutada ära nii eurovahendeid kui ka muid toetusi. Ja kolmandaks tuleb rajada Uuemõisa lasteaidand ning ehitada välja laste mänguväljakud,“ loetleb Reimo.

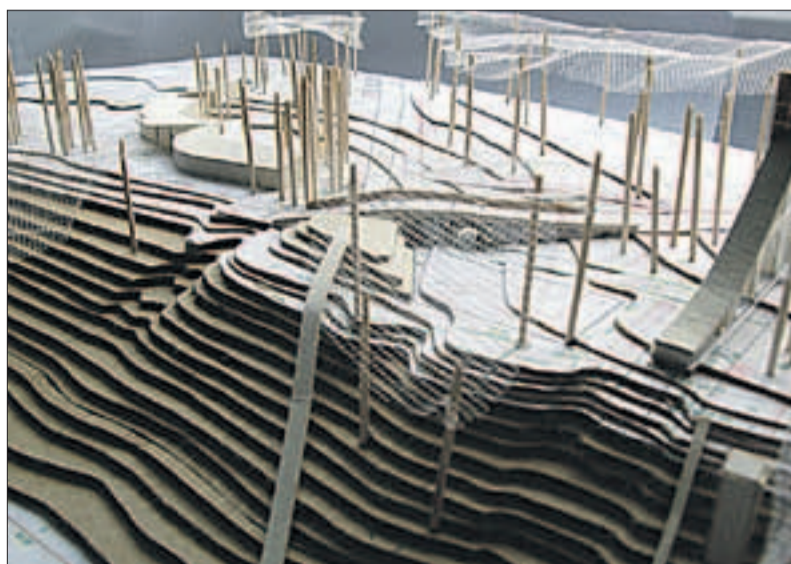
Lisaks poliitilisele karjäärile on Nebokat aktiivne ka kolmandas sektoris, seda eriti bowlingu vallas. Mõne aasta eest asutas Reimo huviliste kaasabil Haapsalu Bowlinguklubi MTÜ, mille esimees ta tänaseni ka on.

Palivere saab uhke spordikeskuse

Palivere saab maailmatasemel suusarajad. Aastal 2011 saab Paliveres olema peale Otepääd parim Eesti suusakeskus!

„Minu isa Mati on suusahull ja Palivere on ainus koht, kus Läänemaal on pisutki suusatamiseks sobivat maastikku,“ räägib Reformierakonna Taebla piirkonna esimees Kalev Kallemets. „Isal on hea innustaja – üleaia naaber Juhan, kellega nad on üle 40 aasta olnud vihased konkurendid suusarajal ja suured sõbrad muul ajal,“ selgitab Kallemets. Mehed otsustasid, et Palivere Pikajala mäele tuleb rajada korralik suusakeskus, sest ka keskuse- ta käib Pikajalal kas suusatamas või kelgutamas päevas ligi 50 inimest ja nädalavahetusel 300-500 inimest. Nõudlust on ja korralik rada on juba looduslikult olemas.

Lääne maavalitsus on projekti toe-

Palivere spordikeskuse makett.

tanud 150 000 krooniga. Terviseradade sihtasutus toetab 160 000 krooniga. EAS ja kultuuriministeerium on olnud projekti juures suureks abiks. „Tänada tuleb ka Taebla valda 500 000-kroonise

toetuse eest. Kogu keskus maksab 28 miljonit,“ räägib Kallemets.

Paliveres saab olema valgustatud suusa- ja rollerirada koos sildadega, teenindus- ja majutusmaja, spordi-

Suusahuvilised ootavad raja valmimist.

väljak, ronimissein ja seiklusrajad, lumelauanõlvade tõstak, lumekahurid ja rajatraktor. Eesmärk on tagada maailmatasemel rajad, millel võimalik korraldada tippvõistlusi. Kompleksi juures saavad olema ka treenerid ning tegevjuht. „2011 saab Paliveres olema Otepääl järele Eesti parim suusakeskus,“ ütleb Kalev Kallemets, kes on veendunud, et Palivere väärib kohta Eesti suusakaardil.

Kärt Luik

Kui oled jäänud tööta

Nõuandeid töötajale

Kui olete kaotanud töö, võtke end töötuna arvele

Töö kaotamine on tavaliselt ootamatu ja tuleviku suhtes suurt ebakindlust tekitav olukord. Olles aga esimesest ehmatuses toibunud, on aeg end töötuna arvele võtta ja hakata otsima uusi väljakutseid. Viivitada ei maksa kas või seetõttu, et haigestumise korral peate oma ravikulude eest ise tasuma. Et tööturuametist abi saada, tuleks ennast töötuna või töötajana arvele võtta. Mõistlik on pöörduda sellesse tööturuameti osakonda, kus teil on kõige mugavam hakata käima igakuistel vastuvõttudel. Kindlasti tuleks mõelda sellele, et hüppeliselt kasvavad tööpuudus on tekitanud tööturuameti osakondades järjekorrad. Tavaliselt on nädala esimeses poole

Tööst ilmajäämise korral tuleb ennast aegsasti tööturuametis arvele võtta.

les, esmaspäeviti ja teisipäeviti järjekorrad pikemad kui nädala teises poole. Kui võimalik, plaanige oma käigud just nädala teise poole.

Ravikindlustus peab jätkuma

Oluline on meeles pidada, et kui töösuhe lõpeb, siis kehtib ravikindlustus veel kaks kuud. Selleks, et ravikindlustus ei katkeks, tuleb end töötuna arvele võtta ühe kuu jooksul pärast töösuhte lõppemist, kuna ravikindlustus algab töötuna arveloleku 31.

päevast. Kui töösuhe lõppes näiteks 1. märtsil, siis kehtib ravikindlustus 30. aprillini. Et ka mais oleks kehtiv ravikindlustus, tuleb end arvele võtta hiljemalt 30. märtsil.

Üldised nõuanded töötamiseks:

- Mõelge oma iseloomuomaduste, hariduse, oskuste ja kogemuse peale: millised töökohad oleksid teile justkui loodud?
- Kas olete valmis ka ümberõppeks ja töötamiseks kodukohast kaugemal?

- Rääkige ka teistele, et otsite tööd. Sugulased, tuttavad ja sõbrad võivad teid uuele tööle lähemale viia!
- Koostage olulised dokumendid: CV ja vajadusel kaaskiri. Olge neid koostades võimalikult täpne ja otsige internetist häid näiteid!
- Tööintervjuuks valmistage end ette. Selleks saate kasutada karjääri nõustaja abi või arutada sõpradega läbi erinevad vestlussituatsioonid. Uurige ka tööandja kohta lisainfot!
- Olge julge ja minge ise huvipakkuvasse asutusse töökohta küsima. Tööandjad hindavad initsiatiivi ja ettevõtlikkust.
- Kui ka mõnes kohas ära öeldakse, ärge laske tujul sellest langeda, otsige edasi.
- Pikalt koju ootama jääda pole mõtet: mida aeg edasi, seda raskem on uut töökohta leida.
- Ärge põlake ära ka sellist töökohta, mis esialgu ei tundugi nii ahvatlev. Alati võib uut tööd otsida ka siis, kui veel eelmises ametis olete.
- Jätke kindlasti huvid ja hobidega tegelemist! See aitab säilitada optimistlikku meelt.

Pidage meeles:

- Võtke end töötuna arvele hiljemalt ühe kuu jooksul pärast töökohta kaotamist.

Kommentaar

Hanno Pevkur, sotsiaalminister

Olukord tööturul ja majanduses ei ole teatavasti roosiline. On selge, et sellises seisus peavad kõik, kes ühel või teisel moel seotud tööturuga, tegema suuri jõupingutusi languse peatamiseks ja majanduse taas tõusule pööramiseks. Töökohad ei teki lihtsalt tühjale kohale. Selleks on vaja soodsat majandus- ning õiguskeskkonda ja ettevõtlikke inimesi, kes oleksid valmis panustama uute töökohtade loomisesse. Vaid uute töökohtade olemasolul saame rääkida järjest kasvava tööpuuduse leevenemisest ning töötuse vähenemisest. Samas on selge, et ka raskes olukorras on vaja säilitada selge pea ja teada oma õigusi ning võimalusi. Seepärast tuleb varakult kursis olla infoga, mis on abiks, kui käes halvim ehk töökoht kaob.

- Valmistage end ette – täitke avaldus (selle saate tööturuameti kodulehelt www.tta.ee), võtke kaasa ID-kaart või pass ja tööraamat või muu dokument, mis oli töösuhte aluseks.

Toetused töötule

End töötuna arvele võtnul on uue töö leidmiseni võimalik taotleda töötutoetust või töötuskindlustushüvitist, et osaliseltki kompenseerida tööst ilmajäämist.

Töötuskindlustushüvitis ja selle saamise tingimused

Töötuskindlustushüvitist on õigus saada neil töötutel, kes viimase 36 kuu jooksul on maksnud töötuskind-

lustusmaksmeid vähemalt 12 kuu eest. See tähendab, et hüvitist on võimalus taotleda ka inimestel, kes on lühemaajalise töötamise järel korduvalt töötuks jäänud. Hüvitist ei saa need töötud, kelle viimane töösuhe lõpetati töötaja enda algatusel, poolte kokkuleppel, töökohustuste rikkumise, usalduse kaotamise, vääritud või korruptiivse teo tõttu.

Töötuskindlustushüvitise suurus sõltub töötule eelmisest töötasust. Töötuse esimesel 100 päeval on hüvitise suurus 50 protsenti eelnevast töötasust ning 40 protsenti alates 101. päevast. Hüvitistelt arvutatakse maha ka tulumaks, mis on praegu 21 protsenti. Kui inimene on töötuskindlustushüvitise taotluses soovinud, et arvesse võetaks maksuvaba tulu, siis arvestab töötukassa tulumaksu vaid sellelt hüvitise osalt, mis ületab 2250 krooni.

Töötuskindlustushüvitise taotlemiseks on vaja esitada avaldus, mil-

le vormi saab tööturuametist või töötukassa kodulehelt www.tootukassa.ee. See avaldus tuleb viia tööturuametisse. Koos avaldusega tuleb esitada viimase töösuhte lõppemise põhjust ja aega tõendav dokument, milleks on näiteks tööleping, tööandja tõend (töötajale viimase kolme kuu väljamakstud töötasude kohta), käskkiri (avalikust teenistusest vabastamise) või muu dokument. Samuti tuleb esitada tõend kindlustatule makstud tasude ja tasudelt kinnipeetud töötuskindlustusmaksude kohta.

Töötutoetus ja selle saamise tingimused

Töötutoetust on õigus saada kõigil töötutel, sealhulgas neil, kes lahkusid töökohast omal soovil. Toetust ei maksta sel ajal, kui töötule saab töötuskindlustushüvitist. Et toetust saada, peab ini-

Kaua saab abi

Kindlustusstaaz	Hüvitise tasumise aeg maksimaalselt
vähem kui 56 kuud	180 kalendripäeva
56–110 kuud	270 kalendripäeva
111 kuud ja enam	360 kalendripäeva

mene olema töötuna arvelevõtmisele eelnenud 12 kuul vähemalt 180 päeva kas töötanud või tegelenud tööga võrdsustatud tegevusega.

Töötutoetuse saamiseks tuleb tööturuametile esitada avaldus, mis on kättesaadav ka tööturuameti kodulehelt www.tta.ee. Lisaks sellele tuleb esitada vähemalt 180-päevast töötamist tõendav dokument, milleks võib olla tööraamat, töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõiguslik leping. Juhul kui tööraamatut või töölepingut ei ole, tuleb esitada ka töösuhte lõpetamist tõendav dokument.

Hakka ettevõtjaks

Üks võimalus töötusest pääseda on alustada ettevõtlusega. Põnevates edulugudes on palju juttu olukordadest, kus töötuks jäämine sundis oma firmat asutama. Tagantjärele mõeldes sai töötusest parim asi, mis elus juhtunud.

Ettevõtluse alustamiseks saab toetust

Kui olete end tööturuametis töötuna arvele võtnud, võite ettevõtlusega alustamiseks saada motiveerivat rahalist abi kuni 20 000 krooni. Euroopa Sotsiaalfondist toetatavates projektides võib sellele lisanduda 50 000 krooni.

Toetuse saamiseks peate olema vähemalt 18-aastane ja tahtma tegeleda ettevõtlusega. Selleks peate olema läbinud ettevõtluskoolituse või saanud kutse- või kõrghariduse majanduse alal. Samuti aitab toetust saada ettevõtluskogemus. Kui teil seda ei ole, pakub tööturuamet teile ettevõtluskoolitust.

Probleemid võlgadega?

Sissetulekute vähenedes kohustused ei vähene. Ärge jääge ootama probleemide süvenemist, vaid otsige abi kohe, kui tekivad raskused. Pöörduge laenuandja poole, et kokku leppida laenuuphukus või jõukohane maksegraafik.

Nõu ja abi saab ka võlanõustajatelt. Võlanõustamine koosneb neljast osast: finants-juriidilisest, psühhosotsiaalsest, elulis-praktilisest ja pedagoogilis-preventiivsest nõustamisest. Võlanõustajalt saate abi järgmistel muude puhul: üürivõlg, telefonivõlg,

laen eraisikult või pangalt, liising, järelmaks, maksuvõlg, trahvid, viivised, elatisraha võlg, krediitkaardi võlg, eluasemelaen, õppelaen, käendus.

Kasulik on küsida nõu ka kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajalt, kellelt saate vajalikku teavet sotsiaalsetest õigustest ja seaduslike huvide kaitsmise võimalustest. Head nõu võib saada ka internetilehtedelt.

Töötuskindlustus
saavad infot ja abi
internetiaadressilt
[http://www.sm.ee/
tooabi](http://www.sm.ee/tooabi)

euroopa2009.reform.ee

VALI Euroopa tasemel tegijad!

7. juunil toimuvad Euroopa Parlamendi valimised. Väikese riigina saame sinna saata kõigest 6 saadikut. Seetõttu on eriti oluline, et Eestit esindaksid inimesed, kes tunnevad Euroopat põhjalikult ja kes tahavad ning suudavad meie seisukohti kaitsta. Inimesed, kelle sõna võetakse tõsiselt. Ei piisa sellest, et oled tegija Eesti poliitikas. Europarlamenti tuleb valida Euroopa tasemel tegijad.

Kristiina Ojuland ON Euroopa tasemel tegija!

- ✔ 2002–2005 Eesti Vabariigi välisminister
- ✔ Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei asepresident
- ✔ Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee poliitikakomitee aseesimees

Reformierakond
Parem Eesti kõigile

www.lauriluik.ee

Külasta ja võida!

Reformierakond
Parem Eesti kõigile

Eesti Teataja

Eesti Teataja
Eesti Reformierakond
Tõnismägi 9, 10119 Tallinn
Toimetusega saab tööpäevadel 10-14
ühendust telefonil 5850 1122 ja
meiliaadressil: teataja@reform.ee

Saada vastus märksõnaga "lahendus" 5. maiks aadressile Tõnismägi 9, 10119 Tallinn või e-posti teel teataja@reform.ee ning osale Eesti Teataja meene loosimisel.

Ristsõna lahendus

Ees- ja perekonnanimi

Postiaadress või e-post

Telefon

Eelmise peaaughinna võitis Koit Sõrmus

Oma andmeid edastades nõustun tulevikus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitilikeid puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonna ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

Cimblor ***	Üldsus	Oblast Kasahhis	Džässmuusik (1947-2003)	Head metsaanid marineeritud kujul	Kotjas asi hiiu naise peas	Ameerika õudusjutsu-spets (3 tähte)	Itaallase jaatus	Amper	Soomeugri keel	Vaimulik laul	Pilot Alert System	Kunagine Pärnu linnaarhitekt	Anno	Köva heitlus	Maapõueloom (4 tähte)
Eksitava nimega püsiliil										Endine minister (6 tähte)					
Elatanud mees	■						Mäeahelik Aasias						Kulla sümbol		
Keelemees (1927-1990)	■						Vaenukoht Palestiinas							Valu-häälditus	
Vedelat sorti supilaadne ollus	■						Hädaoht kodus								
						Kimama	Lärm; kära					Moekunstnik			
	■	■	■	■	■	Geneetiliselt Muundatud Organism						Eskimo eluase			■
Fordi mudel			F-1 rada San Marinos							Homo sapiens				2x täht	
1000 N			MI							Sidesõna				Puutööline	
Multika-siili asukoht			Ebameeldiv asi õunas					Mehekujuline tugisamm		Kunagine naisminister					Italic
Segamini ajama					Postal Note			Saksa endine president				Tuumajaam		Händikäp	
Mälu-mängu-teema	Tööpost	Numbri-laud Tee			Ahviline			Sortiment				Õhusõit			
					Ahesõna		Hollandi rattur. OV-2008			Asjandused			Ilusa Helena ema (mütol.)		
							Nigeeria end.pealinn			Hääldesagin			Vormirõivas		
					Selektsioon					Internet				Hüüumärk	
					Lühilaine									Norimis-sõna	
Hästi maapinna lähedal										Kunagine korviass					Asesõna
Kordaminek					Ripakile					Isikukood					
Koera-tõug					Saar								ABBA hitt		
													Allmaaraud-tee tähis		
															Põllu-majandus-lik pinna-ühik

